

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 20. märts 2023
(OR. en)

6525/1/23
REV 1

CO EUR-PREP 10
POLGEN 16
ECOFIN 157
SOC 118
EMPL 77
EDUC 57
COMPET 117
MI 121
ENV 146
ENER 81

MÄRKUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Alaliste esindajate komitee / nõukogu
Teema:	Euroopa poolaasta 2023 – Kokkuvõttev aruanne

Delegatsioonidele edastatakse lisas eesistujariigi koostatud kokkuvõttev aruanne, mis käsitleb nõukogu järeldusi 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi, häiremehhanismi aruande, ühise tööhõivearuande ja euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitusel kohta. Käesolev dokument peegeldab ka tsükli esimeses etapis 2023. aasta Euroopa poolaasta teemal nõukogu eri koosseisudes peetud seonduvaid arutelusid.

Taustteave

Komisjon võttis 22. novembril 2022 vastu 2023. aasta Euroopa poolaasta nn sügispaketi, mis sisaldab järgmist:

- 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüs,¹ milles esitatakse ELi majandus- ja tööhõivepoliitika strateegia, kooskõlas konkurentsivõimelise kestlikkuse nelja mõõtmega;
- häiremehhanismi aruanne 2023,² milles soovitatakse, et 17 liikmesriigi puhul tuleks 2023. aastal läbi viia põhjalik analüüs, et teha kindlaks võimaliku makromajandusliku tasakaalustamatuse olemasolu ja hinnata selle tõsidust;
- ühise tööhõivearuande ettepanek,³ milles analüüsitakse Euroopa tööhõive- ja sotsiaalolukorda ning tuuakse välja valdkonnad, kus on tehtud edusamme ja kus on vaja teha rohkem;
- soovitus, mis käsitleb nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta (euroala käsitlev soovitus)⁴ aastateks 2023–2024, kus soovitatakse, et euroala liikmesriigid peaksid võtma meetmeid nii eraldi oma taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise kaudu kui ka ühiselt eurorühma raames.

Iga-aastases kestliku majanduskasvu analüüsis esitatakse ELi majandus- ja tööhõivepoliitika prioriteedid analüüsi avaldamisele järgnevas 12–18 kuuks. Iga-aastases kestliku majanduskasvu analüüsis esitatud majanduslikud väljavaated põhinevad komisjoni 2022. aasta novembri majandusprognosil, mis näitas, et pärast 2022. aasta tugevat esimest poolaastat algas ELi majanduses suuremaid väljakutseid esitav etapp.

1 15184/22

2 15189/22

3 15076/22

4 15180/22

Venemaa Ukraina-vastasest agressioonist põhjustatud majandusšokile vaatamata kasvas SKP ELis 2022. aasta esimeses pooles endiselt kindlalt ja kasv jäi kolmandas kvartalis positiivseks. Tööturud osutusid eriti vastupidavaks ning töötus saavutas rekordiliselt madala ja tööhõive rekordiliselt kõrge taseme.

Iga-aastases kestliku majanduskasvu analüüsis on esitatud majanduspoliitika tegevuskava, et leevendada energiašokkide negatiivset mõju lühiajalises perspektiivis ning jätkata jõupingutusi kestliku ja kaasava majanduskasvu toetamiseks ja vastupanuvõime suurendamiseks keskpikas perspektiivis, säilitades samal ajal paindlikkuse uute probleemide lahendamiseks.

Majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu kiitis 17. jaanuaril 2023 heaks **järeldused 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi kohta**⁵. Ministrid tunnistasid, et ELi majandus ja ühiskond seisavad silmitsi mitme majandusliku, sotsiaalse ja geopoliitilise probleemiga, mis tulenevad Venemaa agressioonisõjast Ukraina vastu. Järeldustes tunnistati, et enneolematult kõrged energiahinnad, kõrged inflatsioonimäärad, tarnepuudujäägid, suurenenud võlatasemed ja kasvavad laenukasutuse kulutused mõjutavad tugevalt paljusid ELi kodumajapidamisi ja ettevõtteid ning nõuavad kiireid, sihipäraseid ja koordineeritud poliitikameetmeid ELi ja riiklikul tasandil.

Nõukogu nõustus üldjoontes, et ELi majandus-, eelarve- ja tööhõivepoliitika koordineerimist suunavad jätkuvalt iga-aastases kestliku majanduskasvu analüüsis esitatud majandusprioriteedid ja konkurentsivõimelise kestlikkuse neli mõõdet – keskkonnakestlikkus, tootlikkus, õiglus ja makromajanduslik stabiilsus. Tunnistati vajadust kaitsta majanduslikku, eelarve- ja finantsstabiilsust ning tegeleda makromajandusliku tasakaalustamatuse küsimustega. Poliitikameetmed peaksid toetama õiglast, kaasavat, vastupidavat ja kestlikku majanduskasvu. Need meetmed peaksid samuti aitama kiirendada rohe- ja digiüleminekut ning tugevdada energiapuulgeolekut kooskõlas ELi keskpika perioodi ja pikaajaliste kliima- ja keskkonnanäesmärkidega.

⁵ 5125/23

Nõukogu märkis, et 2023. aastal peaks ELi poliitika koordineerimine toimuma jätkuvalt Euroopa poolaasta ning taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise raamistikus. Peeti tervitatavaks komisjoni kavatsust anda terviklik ülevaade igas liikmesriigis valitsevate majanduslike ja sotsiaalsete probleemide, sealhulgas tekkivate riskide tähelepaneliku jälgimise kohta, kuid samal ajal toonitati, et makromajandusliku tasakaalustamatusega tegelemisel on jätkuvalt tähtis rakendada makromajandusliku tasakaalustamatuse menetlust. Nõukogu kutsus siiski üles keskendumas Euroopa poolaasta puhul peamiselt majandus-, eelarve- ja tööhõivepoliitika meetmetele, muu hulgas meetmetele, mis on asjakohased rohe- ja digiülemineku seisukohast, ning vältima dubleerimist ja kattumist järelevalve eri töösuundades, tagades samal ajal vastastikuse täiendavuse.

Oma 17. jaanuari 2023. aasta järel dustes **häire mehhanismi aruande 2023** kohta⁶ väljendas majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu heameelt analüüsi üle, mis esitati aruandes, millega käivitati makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluse kaheteistkümnes iga-aastane tsükkel ELis ja euroalal.

Ministrid võtsid teadmiseks komisjoni kavatsuse viia läbi põhjalikud analüüsid kümne liikmesriigi kohta, kus esines 2022. aastal tasakaalustamatust või ülemäärast tasakaalustamatust, ning veel seitsme liikmesriigi kohta, kus esineb eriti suur oht uue tasakaalustamatuse tekkeks.

Nõukogu rõhutas, et makromajandusliku tasakaalustamatuse ennetamine ja korrigeerimine suurendab liikmesriikide võimet reageerida šokkidele ja toetab majanduslikku lähenemist. Igasuguse tasakaalustamatuse vähendamisel on positiivne ülekanduv mõju kogu euroalal ja ELis.

⁶ 5124/23

Euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu 2023. aasta soovitus eelnõus⁷ soovitatakse liikmesriikidel võtta aastatel 2023–2024 meetmeid nii eraldi oma taaste- ja vastupidavuskavade rakendamise kaudu kui ka eurorühmas ühiselt. Euroala majandused peaksid säilitama mahukad avaliku sektori investeeringud ja soodustama erasektori investeeringuid, mida on vaja majandusliku ja sotsiaalse vastupidavuse suurendamiseks ning rohe- ja digipöörde toetamiseks, sealhulgas energiatõhususe parandamiseks ja taastuvatele energiaallikatele üleminekuks. Nad peaksid rakendama ühtekuuluvuspoliitika programme ning taaste- ja vastupidavuskavasid, tagades reformide ja investeeringute õigeaegse elluviimise, ning tagama, et kavade ajakohastamine on sihipärane, võttes arvesse muutuvat majandusolukorda, samal ajal üldist ambitsiooni vähendamata.

Sotsiaalaspektidega seoses innustati euroala majanduspoliitikat käsitleva soovitus eelnõus⁸ liikmesriike tegutsema riiklikke tavadid järgides ja sotsiaalpartnerite rolli austades, et toetada palgasuundumusi, mis leevendavad palgatöötajate, eelkõige madalapalgaliste töötajate ostujõu vähenemist, võttes samal ajal arvesse tootlikkuse arengut keskpikas perspektiivis ja piirates teisest mõju inflatsioonile. Tuleks võtta meetmeid, et vastavalt vajadusele töötada välja sotsiaalisüsteemid ja neid kohandada, et aidata vähekaitsitud leibkondadel tulla toime energiašoki ning rohe- ja digipöördega, leevendades suurenenud vaesusriski. Euroala liikmesriigid peaksid veelgi parandama aktiivset tööturupoliitikat ning võtma meetmeid oskuste nappuse leevendamiseks ja kvaliteetse tööhõive edendamiseks.

Soovitus võetakse vastu pärast selle heakskiitmist Euroopa Ülemkogu 23.–24. märtsi 2023 kohtumisel.

⁷ 5041/23

⁸ 5278/23

Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu võttis 13. märtsil 2023 vastu **2023. aasta ühise tööhõivearuande**⁹. Aruandes on esitatud aastakokkuvõtte Euroopa Liidu tööhõive ja sotsiaalarngu peamistest suundumustest ning liikmesriikides kooskõlas tööhõivepoliitika suunistega ellu viidud reformimeetmetest.

Samal istungil kiitis nõukogu heaks **järeldused 2023. aasta kestliku majanduskasvu analüüsi ja ühise tööhõivearuande kohta**¹⁰, kus ta kutsus liikmesriike üles kajastama oma riiklikes reformikavades mõlema dokumendi prioriteete ja järeldusi ning intensiivistama Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamist, et saavutada ELi 2030. aasta peamised ja riiklikud eesmärgid. Nõukogu kutsus liikmesriike üles suurendama sotsiaalkaitstesüsteemide piisavust ja kestlikkust kõigi jaoks, et parandada majanduslikku ja sotsiaalset vastupanuvõimet, arvestades ka demograafiliste muutustega seotud tööealise elanikkonna kahanemist.

Liikmesriigid peaksid kaasama sotsiaalpartnereid, kodanikuühiskonda ja muid asjaomaseid sidusrühmi süstemaatiliselt, õigeaegselt ja sisukalt Euroopa poolaasta tsükli ja poliitikakujundamise tsükli kõikides etappides, sest see on hädavajalik majandus-, tööhõive- ja sotsiaalpoliitika edukaks koordineerimiseks ja rakendamiseks.

Ministrid julgustasid komisjoni jälgima rohe- ja digiülemineku tööhõive-, oskustega seotud ja sotsiaalseid aspekte Euroopa poolaasta raamistikus, võttes arvesse riiklike energia- ja kliimakavade eelseisvat ajakohastamist.

⁹ 6059/23

¹⁰ 6681/23

Arvamuste vahetus ja poliitiline mõttevahetus

6. detsembril 2022 toimus majandus- ja rahandusküsimuste nõukogus arvamuste vahetus sügispaketi kolme elemendi üle: iga-aastane kestliku majanduskasvu analüüs, milles esitati ELi majandus- ja tööhõivepoliitika prioriteedid 12–18 kuuks, häiremehhanismi aruanne, millega algatati makromajandusliku tasakaalustamatuse menetluste iga-aastane voor, ning soovitus, mis käsitleb nõukogu soovitus euroala majanduspoliitika kohta, milles esitati euroala liikmesriikidele soovitud euroala kui terviku toimimist mõjutavate poliitikate kohta. Vastavad dokumendid kiideti heaks majandus- ja rahandusküsimuste nõukogu 17. jaanuari 2023. aasta istungil.

Tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogu pidas 8. detsembril 2022. aastal poliitilise mõttevahetuse Euroopa poolaasta teemal, lähtudes komisjoni sügispaketi tutvustusest. Ministrid väljendasid ulatuslikult rahulolu paketi suhtes ning leidsid, et selles esitatud prioriteedid ja kajastatud väljakutsed on asjakohased ja paikapidavad. Ministrid kutsusid üles looma tasakaalu keskmise tähtajaga ja pikaajaliste prioriteetide vahel, toetades samal ajal ajutiselt vähekaitsitud rühmi tulenevalt elukalliduse tõusust, mille põhjustasid kõrge inflatsioon ja suured energiakulud. Ministrid leidsid, et koolitus ja õpe, nagu täiendus- ja ümberõpe, on vajalikud vahendid, mille abil kaotada lõhe tööjõupuuduse ja töötuse vahel. Nad rõhutasid tööhõive- ja sotsiaalpoliitika aspektide suurt tähtsust seoses Euroopa poolaastaga.

13. märtsil 2023 toimunud arvamuste vahetusel keskendusid tööhõive, sotsiaalpoliitika, tervise- ja tarbijakaitseküsimuste nõukogus kokku tulnud ministrid konkurentsivõimele ja oskustele. Ministrid leidsid, et kestliku majandusliku vastupanuvõime ning jõukuse ja sotsiaalse heaolu saavutamiseks on vaja konkurentsivõimet. Lisaks toetab see rohe- ja digipööret, luues ettevõtetele ja inimestele võimalusi. Ministrid olid arvamusel, et Euroopa majanduse tulevane konkurentsivõime sõltub Euroopa töötajate oskustest, sest digioskuste madalad tasemed võivad pärssida tootlikkuse kasvu ja suurendada ebavõrdsust põhjustavat digilõhet. Oskused on määrava tähtsusega selleks, et täita ELi eesmärk saavutada 2050. aastaks kliimaneutraalsus ja kasutada ära digikümneni pakutavaid võimalusi, mille puhul ei jäeta kedagi kõrvale.

Keskkonna nõukogu 16. märtsi 2023. aasta istungil rõhutasid ministrid vajadust jätkata keskkonnasäästlikkuse sotsiaal-majandusliku kasu uurimist, vaatamata Venemaa Ukraina-vastasest agressioonist tulenevatele märkimisväärsetele majanduslikele, sotsiaalsetele ja eelarveprobleemidele. Ministrid käsitlesid valdkonnaüleseid majanduslikke võimalusi, mis võivad aidata kiirendada üleminekut kestliku tarbimise ja kestliku tootmise süsteemidele, tegeleda bioloogilise mitmekesisuse vähenemise probleemiga ja edendada majanduskasvu. Sellega seoses rõhutasid ministrid, et keskkonnakestlike investeeringute puudujäägiga tegelemine, roheline eelarvestamise edendamine ning fossiilkütuste ja muude kahjulike toetuste järkjärguline kaotamine võib etendada olulist rolli kestlike süsteemsete üleminekute hõlbustamisel. Ministrid juhtisid tähelepanu ka sellele, et Euroopa poolaasta peab olema jätkuvalt läbipaistev protsess, ning märkisid, et sellega seoses on rohepöörde puhul tähtsad teadmised ja usaldusväärsete andmete kättesaadavus.

Tunnistades Euroopa poolaasta parlamentaarset mõõdet, korraldasid eesistujariik ja Euroopa Parlament ühiselt 2023. aasta Euroopa poolaasta parlamentaarse nädala¹¹ (27.–28. veebruar 2023), kus käsitleti ELi majanduse juhtimist parlamendi vaatest, ning nad osalesid Euroopa poolaasta teemalisel Euroopa Parlamendi ühisel arutelul (14. märts 2023).

¹¹ [Päevakord – Euroopa parlamentaarne nädal 2023_14.02.pdf \(europa.eu\)](#).